

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társszerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Politikai kilátások.

Midőn a Széll-kormány a politikai tisztesség jegyében megalakult, az ellenzéki köröket parlamenti jövőjüket illetőleg komoly aggodalom szállhatta meg.

Egy erőszakos, a közszabadságokat elnyomó és gyűlöletes kormány után, ha önértetes, becsületes törekvésű férfiak jutnak a hatalom polcára, a kik az ország színe előtt ünnepélyesen megígérik, hogy az alkotmányos intézményeket a törvény oltalma alá helyezik, s joggal és igazsággal tagnak kormányozni: a politikai élet egyszerre felszabadul az erőszak nyomása alól, s a köztéren harcoló pártok remélni és félni kezdenek.

Egy becsületes kormány alatt ugyanis mindig a siker reményével lehet küzdeni a politikai ideálokért, föltéve, hogy a küzdő térre vitt eszmék és törekvések nem lehetetlenek, nem képtelenek. De az is bizonyos, hogy egy becsületes s épen ennek révén népszerű kormány ellen küzdeni oly feladat, mely az ellenzéki polgárok meggyőződését talán nem rendíti meg, de politikai magatartásukat kemény próbára teszi. Ennélfogva egy tisztességes és népszerű kormány alatt az ellenzéki pártvezetők mindig attól tarthatnak, hogy elvtársaik azon része, melyet inkább az

elnyomatás érzése és a jogelkobzás közös veszélye, mintsem elvi szempontok sorakoztattak az ellenzéki zászló alá, a tényleges politikai helyzettel megbarátkozik, s azzal rokonszenvezve korántsem fog a lelkesedésnek és a tetterőnek azzal az elszántságával küzdeni, mely nagy önmegtágadásra és nagy áldozatkésztségre serkenti az embereket akkor, midőn egy ellenszenves, vagy épen gyűlöletes, magas közérdekeket veszélyeztető kormány ellen kell sikra szállniok.

Átérezte ennek az elemi igazságnak az erejét az egész közvélemény, mert mihelyt a mult esztendőben a Széll-kabinet a kormányra jutott, a politikai próféták hosszú jóslatokat eresztettek meg az ellenzéki pártoknak a jövő választások alatt bekövetkező megapadásáról. És igazuk volt akkor ezeknek a prófétáknak. Az a lelkesedés, melylyel az ország a Széll-kormányt üdvözölte, és az a népszerűség, melynek ez a kormány örvendett, nagyon megritkította volna az ellenzéki pártok sorait, ha a miniszterelnök az új kormány megalakulását követő első hónapokban írja ki a választásokat s rokonszenves egyéniségének, kitünő benyomást tett programjának csorbítatlan varázsával lép az ország választó polgárai elé.

Ez akkor tényleg úgy volt, ámde

azóta a helyzet az ellenzéki pártokra nézve nagyon előnyösen megváltozott. A kormány az ő programját, melyet a miniszterelnök a bemutatkozáskor kifejtett, csak előadni tudta, de keresztülvinni, vagy legalább a megvalósulás felé egy határozott, számottevő lépéssel előbbre vinni nem bírta, meg sem kísérelte. Az agrár érdekek hathatós védelme, a gazdaosztály helyzetének javítása Darányi miniszter minden jóakarata és lelkesedése mellett sem képezi a kormánypolitika vezérirányát, a merkantilizmusnak magában a kormányban is vannak notórius hívei, a szabadelvű pártban pedig ez a két irány, agrarizmus és merkantilizmus elkeseredett harcot vív egymás ellen, s ha az egyik egy pillanatra felülkerekedik, a másik azonnal újabb csapást mér rá, mely alatt a győzelmes érdek leroskad és ismét a háttérbe vonul vissza.

Egészen így van ez a kormány szociális politikájával is. Ezen a téren a miniszterelnök programja a kis existenciák és a munkás osztályok érdekeinek felkarolását helyezte kilátásba. Csakhogy ennek az ígéretnek a beváltásához sokkal több konzervativizmusra lenne szükség, mint a mennyivel a kormány színt vallani mer. A liberalizmusnak a kis iparos és a munkás ember létviszonyai iránt soha

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A Margitvirág.

Irta: **Mittuch József.**

Szeretem, bámulom a szép természetet. Merengve járom a virághimes rétet, melynek zöld pázsitján, ezer nyíló kelyhén forr a zsongó élet. Inognak, hajlongnak a színes virágok, midőn végig suhan fölöttök a játszi szellő, hogy kilopja titkos méhökéből az édes illatot. S ott a szebbnél szebb virágtól behintett szőnyegtakaró közepén kecsesen emelkedik a hosszúszerű, csillagos, hófehér szirmú Margitvirág. Szerény külsejű, nagyon egyszerű s mégis az ábrándos, merengő lelkék kedvenc virágja, mert meg tuja jósolni a fájó, kesergő szerelem titkos, jövő sorát. Libeg-lebeg apró fehér szirma... letépte a kegyetlen kéz, hogy önélete árán bura vagy öröme hangolja a kíváncsi szívet legutolsó szirma. Fölsajog, följajdul a lelkem, valahányszor látom a tépett, megkínzott ártatlan virágot, mert úgy vélem sejteni, hogy érző lelke van annak a szegény virágnak is s fáj, iszonyatosan fáj neki a lassu, kinos haldoklás.

S mégis...?! Egyenként ronggyá tépi a kegyetlenség szüzi szirmaikat, hogy azok mondják

meg a fátyolozott jövőt... Réthy Miklós is kérdezte, vallatta a szegény virágot, s az csakugyan megjósolta neki a szívek titkait.

Több évig taposta már a főváros aszfaltját, megunta az orfeumok, sántánok füstös levegőjét, mintha csak a honvágy ébredezett volna tespedt, álelt lelkében. Egy szép napon összecsomagolta pereputtyát s ott hagyta a nyüzsgő, zajos életet, melynek minden örömét, kéjét megizlelte.

Midőn száguldva vitte a zakatoló vonat, valami jóleső öröm vett erőt rajta, hogy oly gyors elhatározással tudott lemondani a csalogató, káprázatos világ élvezetéről.

Odatámaszkodott a kocsis falához s a szemé előtt elrohanó tarlok, kepek, asztalok emlékébe visszavarázsolták a régen mult idöket, midőn még ő maga is ott járkált az aranykalászos mezőkön s cédaságában hessegette, kergette a szemetgyűjtő hörségöt. Akkor jó öregje is élt, de azóta már ott álmódja siri álmait a gurahonci temető vaskerítéses hantja alatt. Ő meg ott hagyta a pusztá fészket, hogy elhagyatottságában szórakozást, életkedvet keressen a nagyvilág zürzavaros tekergős utjain. Talált is annyit, hogy megcsömörödött tőle. Azért jól esett megemelyedett lelkének a tudat, hogy ott elhagyatott ősi fészkeben Gurahoncon újra föltalálja esztelenül kizavart boldogságát.

Mindent a régi rendben talált. A kastély előtti szökőkút szökellő, gyöngyöző vize csak ugy csobogott, csevegett, mint hajdan régen, a Musa óriási levelei is csak ugy hajlongtak az alkonyi szellő lágy szárnyain, mint annakelőtte. Ugyanazon boglár-tiszafák, ugyanaz a Cobeia a csarnok karsu oszlopain, jobbra-balra ugyanazon haragos-vörös virágu hibiszkusok, háttérben a nagylevelű bigoniával... mind-mind régi ismerősei neki, melyek körében, melyek hűvös árnyában végigálmodta a gondtalan ifjúkor arany álmait.

Igaz, valami különös érzés nehezedett szívére, midőn átlépte rég elhagyott háza küszöbét, de az ősök kacagányos, párducos alakjai a széles aranykeretekből oly mosolygó arccal tekintettek le rája, hogy mindjárt az első percben otthonosan érezte magát.

Aztán ott volt a kastélylal öröklött vén János huszár is, ki oly hosszú időközön át valóságos remete életet élt az elhagyatott lakban. Végigvezette az összes termeken; megmutogatott, megmagyarázott neki mindent, minden darabhoz tudott mesét fűzni a régi jó idökből — valóságos krónikása az ősrégi Réthy familiának.

Midőn a Királyhágó sötét lombozatu ormai fölött az elő lángkéveket szórta a kelő nap az ébredő tájra, Miklós már ott állt a cifra rácso.

sem volt érzeke. Vagy elnyomta őket, vagy ha élni engedte, kiszípolyozta. A kis ember védelméhez nagy hazaszeretet kell, önzetlenség, meleg emberbaráti érzés. De ezekkel a tulajdonságokkal csak konzervatív szellemű politika dicsekedhetik, a liberalizmusnak ilyen ósdi fogalmakkal nincs dolga, mert azokkal nem nyereszkedhetik, sem nem tömheti az egyéni önzés telhetetlen gyomrát. Ez a rendszer ma is még olyan gátakat emel a kormány social politikai törekvései elé, melyeket az a szabadelvű pártban összezsúfolt heterogén elemek versengése miatt le nem dönthet.

A kormány programjának harmadik sarkalatos pontja, a nemzetiségi politika, még az előbbi két programpontra is sekélyebb mederbe terelődött. A nemzetiségek igen ügyes taktikával egyszerre elhallgattak a követeléseikkel, hogy a kormány figyelmét eltereljék a kérdéstől, a miben az Ausztriával folytatott hosszas alkudozások kitűnően a kezökre játszottak. Ezen taktika folytán most már valószínű, hogy a kormányt az új választások küszöbén a nemzetiségek előre várható fészkelődése készületlenül fogja találni.

Igy alakult át a helyzet az ellenzék javára azon másfél év óta, hogy a Széll-kabinet a kormányra jutott. Az ellenzék javára, mondjuk, mert az új választások alatt a két ellenzéki pártnak, az Ugron-frakciónak és a néppártnak egyebet sem kell tennie, mint bátran kibontani az agrárizmus lobogóját, okos szociálpolitikai programot adni, és a magyar nemzeti jellegű, mint erősen kidomborodó követelményt felállítani az államkormányzat minden ágában, főképen a közoktatás és a közigazgatás terén.

A magyar föld védelmének jelszavával megy a választási harcba minden bizonynyal a kormánypárt is, meglehet, hogy a részletek tekintetében is sok érint-

kezési pont lesz a szabadelvű párt és az ellenzéki pártok között, mégis úgy hiszszük, hogy erélyes választási tevékenység mellett az ellenzék agrárprogramja jobban hódíthat, mert a kormány, mely másfél év alatt inkább alkudozott a merkantilizmussal, mintsem hogy küzdött volna ellene, aligha fog bizalmat kelteni a választó-közönségben aziránt, hogy majd az új parlamentben elegendő ereje lesz az agrárizmus diadalát kivívni.

A szociálpolitikai és a nemzetiségi kérdésekben is az ellenzék határozott előnyt vívhat ki magának a kormánypárt felett a választási mérkőzésnél. Mert úgy a néppárt, mint az Ugron-frakció olyan eszméket vethet felszínre, melyektől a liberális salakkal kevert kormánypárt még akkor is fázni fog, midőn a pártban Széll Kálmánnak a politikája fogja vinni a vezérszerepet. A vasárnapi munkaszünet kiterjesztése, a gyári munkának nem és kor szerint való korlátozása, a munkabér minimumának megállapítása az egyes iparágak szerint, a létminimumnak föltétlen biztosítása úgy a földbirtoknál, mint az üzleti és az iparos életkereset terén, a közoktatásnak az állami érdekekkel és az autonóm felekezeti jogokkal való összhangzatos rendezése: mindezek olyan irányeszmék, melyeket pártprogrammúl kitűzni a szabadelvű pártnak még hosszú ideig nem leszen bátorsága. Az ellenzék pedig egy ilyen programmal nagy mozgalmat támaszthat és hűveinek a táborát tetemesen megszaporthatja, mert a közszellemben manap már nagy fogékonyság és igen fejlett érzék van ezen eszmék iránt.

Mindezek után bátran állítjuk, hogy az ellenzék, ha életrevaló lesz, jó remény-nyel nézhet a jövő választások elé. Természetes, hogy mi most csak a néppárt és az Ugron-frakció kilátásait körvonalozhattuk, mert a függetlenségi párt másik árnyalatáról, a Kossuth Ferenc vezérlete

alatt álló pártról most még csak annyit lehet sejteni, hogy egészen radikális programmal megy be a választási küzdelembe.

Bármit hozzon egyébként a jövő, feltétlenül óhajtjuk, hogy az új választások a kormánypártot megtisztítsák és egy erős, elvhű, kötelességtudó ellenzék hozzanak össze.

Programm

a szept. 8 ki jubilaris ünnepségre.

A szept. 8-ki jubilaris ünnepséget előkészítő bizottság dr. Bobok József apát-kanonok elnökle alatt és Craus Vince, dr. Rudnay Sándor, Rédeky Géza, Ronchetti József, Unzeitik József, Kubinyi Endre, Markovics János s dr. Dudek János bizottsági tagok részvétele mellett, az aug. 22-én tartott ülésén a következő végleges programban állapodott meg.

Szeptember 7.

A város a polgármester felhívására zászló-díszít ilt.

D. u. 3 órakor mozsárlövésék és harangozás a várban jelzik az ünnep kezdetét. Ugyanakkor ünnepi vecsernye a székesegyházban.

4 órakor a ferencrendieké, 5 órakor az irg. testvéreké, 6 órakor a vár előtti Mária-szobornál és a Mária-hegyen litánia.

7 órakor — a litánia után — a Boldogasszony hegyén fátyás, zenés, énekes körmenet, Mária-szobor körülvitele mellett.

7¹/₂ órakor fél órai harangozás valamennyi templomban.

8 órakor a város kivilágítása és térzene a városháza előtt.

Szeptember 8.

Reggel 5 órakor fél órai harangozás valamennyi templomban; mozsárlövésék a várkastán és a Mária-hegyen. A zenekar ébresztője végig a városban.

8 órakor ünnepi nagy mise a székesegyházban, utána körmenet a Boldogasszonyhegyre; a körmenetet a Püspök úr ő maga vezeti.

A menet a következő rendben vonul:

1. Elül két lovasrendőr. Utánok a keresztet vivő nyitja meg a menetet.
2. A nyitrai önkéntes tűzoltó-testület.
3. A vidéki hívek saját lelkészeik vezetésével; a lelkész nélkül megjelenők más plebániabeliekhez csatlakoznak.

zatos ablak mélyében s elragadtatással nézte a bájos vidéket. Ott messze túl az égnek nyuló bércek, melyek méhéből bukdácsolva fakad a szöke Körös, melyek ormáin suhognak a százados fenyvesek karesu sudarai — itt közelében a messzire nyuló rétek, termő földek, amott a hegyek oldalán a jó karcost termő szőlők, a zöld lombos szövevény közül kikandikáló fehér hajlékokkal, kigyóvonalban fölfelé törtető kavicsos utával, oly erővel ragadta meg érzékeny lelkét, hogy alig tudott megválni a káprázatos képtől. Fogta is magát s végigjárta egész birtokát. Mindennél tapasztalta, hogy az öreg János hűséges, lelkiismeretes helyettese volt.

Alkonyat táján kiment a szőlőbe. A barackfák molyhos, selymes gyümölese minden oldalról integetett feleje s a fagyal bokrok aljában, a földszikkadt talajon versenyt esiripelt a tücsök és szöcske sereg. Szőlőjében is úgy volt minden, mint hajdan régen, csak a terebélyes fává növekedett naspolya átnyalabolta hosszú gallyaival a csinos hajlékot, akárcsak keblére ölelte volna lombos karjaival. Alatta, körülötte finom szálú pázsit s a fehér nyírfából összetakolt lócán munkájába meralve halkán dúdolgatott egy oláh, csinos fáta — a vincellérleány.

Fölríadt, mint a megijesztett madár, midőn

Miklós eléje lépett. Pirharmat borította el mosolygó arcát s Miklóstra meresztette perzselő, sötét szemét. Fölpezdült, megmozdult a vér Miklós ereiben, valahogy mélyen nyilalhatott a perzselő tekintet szíve mélyére.

— Ki leánya vagy, édes teremtés?

— A Mitru vincellér Oanája, uram!

— Mitru? Mitru...? Ah tudom már, régen laktok itt, ugye?

— Régen uram! Csak annyit tudok, hogy én is itt születtem valahol e kis házikó sarkában.

Mindkettő elhallgatott. Miklós böngészte összegabalyodott gondolatait. De csinos fáta lett abból a csöpp Oanából. Ki hitte volna, hogy abból a maszatos, apró porontyból pár év múlva ily szemrevaló szép leány fejlődik?

— Itt töltöd napjaid Oana kint a szőlőben?

— Igen uram! Kellemes a naspolyafa árnya, itt varrom ünnepi katrincámat s a virágos viganót. Nem zavar senki, versenyt dalolok a sárga rigóval, a gyümölcsösben rikkantó zsolnamadárral. Én kérdezem, ő felel, megértem titkos szavát. Öregem mondja, tízenyolcszor nevelte föl fiait a szökdécselő cinkepár itt az odvas naspolyában, mióta a napot látom, kikeletkor mindig hűségesen visszatér az elhagyott fészekre — azért mondják, hogy tízenyolc esztendő élek.

Miklós haligatta csilingelő csevegését, végtelenül tetszett neki az egyszerű, természetes szófia. Akárcsak megbabonázta volna, soká állt mellette.

Nem érdekelte sem a venyige, sem a jól fejlődő bakator gerezdje, az öreg Mitrut is csak úgy félszemmel nézte — mert megbűvölte a fáta perzselő tekintete.

Valami különös érzet úgy vonta, húzta mindennap a szőlők felé, hogy nem állhatott ellen. Ott töltötte mindig a délutánok javát, jól érezte magát az egyszerű Oana oldalán. Mesélt neki érdekes, csábos regéket s mézédés szavába belecsilingelt hébe-korba a leány csengő szava. Míg Mitru rendre vizsgálta a tőkét egyenként, az asszony meg bent készítette a jóízű puliszkát, — addig a naspolyafa alatt turbékolt a két fiatal, mint a vadgilye kikelet táján amott valahol a Királyhágó sötét méhében. Félénken eredt meg a szó Oana ajkáról, nem szokta meg az ilyen beszédet, hisz legfeljebb Juonnal, a fiatal juhászszal keveredett szóba néha-néha egy alkonyat táján. Az meg csak jekéről, birkáról mesélt neki.

Miklós közelebb furakodott hozzá, keményen belenézett sötét szemébe, harmatpir borította el a leány arcát. Nem szokta meg az ilyen mély tekintet.

4. Nyitrai ipartestület, zászlókkal.
 5. Nyitrai kath. legényegylet.
 6. Nyitrai kath. kőműves-egylet.
 7. Nyitrai kath. temetkezési egylet.
 8. Nyitrai kath. betegsegélyző egylet.
 9. Nyitrai kath. kör.
 10. A felvidéki magyar közmvédelési egylet.
 11. Keresztény nőegylet.
 12. Oltáregylet.
 13. A felsőbb leányiskola.
 14. Kath. elemi iskola.
 15. Polgári iskola.
 16. A főgimnázium.
 17. A nyitrai zenekar.
 18. A sz. András és Benedek ereklyéit vivő két áldozár.
 19. Papnövendékek és áldozárok.
 20. Assistentia a körmenet vezetőjével.
 21. A katonai és polgári hatóságok.
- A rendet a tűzoltóság és a rendőrség tartja fenn.

A körmenetnek a Boldogasszony-hegyre való érkezése után sz. beszédek. Egy magyar a templomban s egy a templom előtt; tót sz. beszéd a sz. Háromság s egy másik a sz. Anna kápolna előtt.

Utána ünnepi nagy mise Te Deummal és az Eszterházy-féle felajánló imával. Ugyanakkor három más helyen: a sz. Háromság, sz. Anna és a sz. Sír kápolnájában is tartatnak sz. misék.

(A templomba csak az egyesületi hölgyek és a résztvevő hatóságok tagjai bocsáttatnak be.)

Delután litániák a templomokban, a szokott ünnepi módon.

Nyitrán, 1900. aug. 23.

Dr. Dudák János,
jegyző.

Dr. Bobók József,
elnök.

Sz. gyónások és sz. áldozások szeptember 8-án nem vegeztek; kívánatos azonban, hogy a lelkész urak az ünnepet megelőzőleg valamely napon, vagy ha ez nem lenne lehetséges, mindenestre a Boldogságos Szűz szent nevének nyolcada alatt nyujtsanak a híveknek alkalmat gyónási és áldozási ajtatosságuk elvégzésére.

Benyomások a kath. kongresszusról.

„Majláth gr. uralja a helyzetet.”

Ezt a kifejezést a nagygyűlésen hallottam, odaváló termés, mely az ország különböző részeiből összegyűlt 4000 tagnak egyhangú véleménye. Igazi fenomenális jelenség a fiatal erdélyi püspök. Lehet, hogy segítségére van születése, rangja, fiatal kora, kellemes megjelenése: de azt a tün-

tető rokonszenvet, melylyel a kongresszus mindenkor elárasztotta, mindezen előny nem bírja megfejteni. Míg a püspöki kar többi tagjai néma szemlélői a kongresszusnak, addig ő bátran, mondjuk egyenesen, hogy merészen kezébe ragadja az eucharisztikus zászlót és amit remélni nem mertünk, megtartja nagy fényvel az eucharisztikus kongresszust Budapesten. Az eucharisztikus kongresszus, mely egyidőben ülésezett a nagygyűlés többi szakosztályaival, annyira konkurrenciát csinált ez utóbbiaknak, hogy aránylag csak gyéren voltak látogatva, sőt az első szakosztályt mindjárt az első ülés után a negyedikkel egyesíteni kellett. Mért? — Mert Majláth gróf egyénisége magához vonzotta a szíveket. — Vagy mikor a nagygyűlés emelvényén megjelent, mindenkor falrengető tapssal fogadta a kongresszus, míg a többi nagyok néma hallgatás között foglalták el helyeiket. La silence du peuple est une grande leçon des rois. Egy alkalommal, éppen Prohászka dr. szónokolt, midőn Majláth püspök belépett. A nagy élénkséggel beszélő Prohászka félbe szakították és csaknem percekig tartó tapsal fogadták Erdély főpásztorát, úgy hogy az már ő reá is feszélyező volt. Ez okból máskor ugyszólván csak lopva mert megjelenni az emelvényen. Mikor a katolikus körben tartott gyűlésről, hol elnökölt, gr. Majláth hazatért, az épület folyosóján a tolongó tömegben egész küzdelem támadt, hogy közelébe férközzenek. Kanonokok, apátok, papság, növendékek, aggok, fiatalok, nők, férfiak, mindkét oldalról kapkodtak kezei után, hogy azokat megcsókolhassák. A ki a népből kezeihez nem juthatott, az a ruhájához kapott, s boldognak érezte magát, ha a püspök ruhája szegélyét érinthette ajakával. Eszembe jutott a clairvauxi barát, Sz. Bernárd, kit középeurópai utjában hasonló lelkesedéssel fogadott a nép. Az ország katolikusainak pesti tüntetése Majláth gr. mellett nem volt egyéb, mint a hívek halás elismerése azon tevékenységért, melyet Erdély püspöke a gyóntatás, apostoli folytonos predikálás, nyilvános imagyakorlatok terén kifejt. Az a harsogó éljenzés, mely Majláth grófnak mindenütt nyomait követte, nem volt más, mint menydörgő tiltakozása a magyar nemzet katolikusainak azon támadások ellen, melyekkel a liberális sajtó napnap után Majláth grófot illeti. Ha e vádak valaha fájdalmat okoztak az ifjú főpásztornak, úgy a budapesti szép napok e fájdalmat egyszerűen eloszlatták, mert ha valaha úgy bizonyára itt érvényesült a mondás: Vox populi, vox Dei. Ebből láthatták, akik látni akartak, Magyarország katolikusainak plebiscitumát.

Hol van a primás? — Ez a közbekiáltás hallatszott a budapesti katolikus kongresszus egyik ülésén. A közbekiáltás, ne tagadjuk, kinos benyomást keltett; mert siri némaságot is lehet néha visszhangnak nevezni. És itt az volt a visszhang. — E felett lehetne ugyan napirendre térni és hallgatással agyon ütni a dolgot, ha némely jelenségek egyáltalában agyonüthetők volnának hallgatással. Mert az a kérdés, vajjon a budapesti nagygyűlés csakugyan orsz. *katholikus nagygyűlés* volt-e, vagy sem. Ha igen, úgy a közbekiáltó szavát még lehet érteni. Az ország első főpápjának hiánya, hiába, feltűnik a katolikusok országos kongresszusán. — Ha pedig nem volt hatolikus nagygyűlés, hanem csak a néppártnak orsz. összejövetele Budapesten, mért volt ott a püspöki kar? Köztök olyanok is, kiket még a liberális sajtó sem vádol soha azzal, hogy valami nagyon támogatnák a néppártot. A nagyméltóságú magyar püspöki kart a József főherceget váró Schlauch biboroson és a beteg Zalka és Hidassy püspökön kívül ott láttuk teljes számban. A hercegprimásról az hallatszott, hogy ő fogja tartani a sz. Istvánnapi beszédet, melyre Steiner püspök hirtelen halála miatt váratlanul készülnie kellett, s e miatt távollétét indokoltnak tartották. De nem ő beszélt sz. István napján, hanem Walter Gyula dr., primási irodaigazgató. A primás távollétét gyengélkedésével indokolták. Ha a fő gyöngélkedik, szenvednek a többi tagok is; soha sem igazodott be fényesebben ez az aesopusi mondás, mint a katolikusok budapesti nagygyűlésén. Ne taglaljuk ezt a végzetes gyöngélkedést, mert tény, hogy ő eminenciája már akkor is, midőn népszerűsége tetőpontján volt, győri igazgató korában, szenvedő, gyenge testalkatú volt. Megingatót egészségének miatta sokszor szenvedett. De eszünkbe jut Nagy Frigyes, a porosz király, ki a rossbachi útközetbe szűró fájdalmi közepette hordszéken vitette ki magát és úgy osztogatta a parancsokat és úgy verte meg az ellenéget. Mi őszintén és nyíltan beszélünk. Mi nem tartozunk azon, sajnos, elég nagy számú elemhez, mely a hercegprimás ő emja folytonos betegeskedését, magyarázatokkal kíséri. Állásunknál fogva szigoruan a tekintély elvére támaszkodunk, mert az képezi az egész egyházi szervezetnek alapját. A jelen esetben ezenkívül a hála köteleke is fűz ifjúkorunkból ő emja személyéhez; ezért a legnagyobb óvatosságra van szükség, hogy a kérdést szóvá tegyük. Az egyházfő szenvedését, vagy mondjuk szenvedő természetét, a legnagyobb tapintatlauság kiaknázni a katolikusok ellen. Míg most a „Pesti Hirlap“, a

Oda simult egészen a leány oldalához, úgy hogy tisztán megérezte a kis szív dobogását.

— Oana lelkem mondd csak, tudsz-e szeretni?

— Hogyne tudnék uram! Itt vannak öregeim — nagyon, nagyon szeretem őket.

— No de azokon kívül nem szeretsz senkit?

— Mindenkit szeretek, a ki nem bánt; még a Fiktus kutyánkat is, ki híven őrizi szegényes házunkat. Hát még a csoco cicát! Nem bántja az a madarat, egy helyből eszik vele.

— Jól van szép Oana. De hát engem tudnál-e szeretni?

— Hogyne uram, hisz kenyéradónk nekünk.

Imádkozom is mindennap, midőn az esti fuvallat felénk hozza a harang méla, haldokló szavát, hogy a jó Isten éltesse a mi urunkat — mert hát hová-merre fordulnánk széles e világon? Hol találnék ily árnyas naspolyafát, oly nyugtot, békét, mint itt e szőlőhegyen? Ha nem is lenne kötelességem ugyis szeretném, mert olyan jó irányomban. Ugy beszél velem, mint az uri leánynyal, pedig én csak ostoba, szegény leány vagyok a Mitru vincellér szegény Oanája. Megfogta Miklós kezét s forró csókot vetett rá selymes ajaka.

— Aztán, úgy mondja a pletykabeszéd, hogy a kevermesi Balgáék Magda kisasszonya, jó lenne háziasszonynak a gurahonci kastélyba — s uram

nem őt, de engem keres föl gyakran, hogy velem, a esizolatlan oláh leánnyal beszéljen oly szépen, a hogy en nem tudok. Hát hogy ne szeretném edes, jó uram? Kérje el viganómat, a cifra kátrincát, melyet a szomszédok pasztításába készítettem, azt is oda adom . . . lelkemet . . . mindenemet . . .

Oda simult Miklóshoz úgy hogy az megérezhette keble hullámain. Fölpezdült ereiben a vér s önkéntelenül is hosszú csókot nyomott az egyszerű leány nyílt homlokára.

A bagolymadár elkezdte már éjjeli körutját, midőn Miklós eltávozott Oana oldaláról.

Merengve, gondolkozva ballagott a kavicsos ösvényén, hű kísérője volt Oana bűvös-bájos képe. Egyszerűsége, természetessége megigézte. Ugy érezte szívében, hogy az a természetes, romlatlan lény bűvösen csengő szavával megnyitotta előtte a földi boldogság nem sejtett örömeit.

Az ösvény szélén kecsesen ingott a Margitvirág, letépte egy szálát, hogy az mondja meg neki Oana titkát. Hullott, pergett a szírom s utolsója mondta: „semmit.“ Földhöz verte a tépelt szírnu poroda gombot s kérdőre vont egy másik virágot.

A második, harmadik, tizedik is csak azt mondta: „semmit.“

Fehér szíromözönben állt, kegyetlenül megtaposta őket, nem tudta megérteni, miért mókázik vele az ártatlan virág. Hisz Oana maga mondta mennyire szereti, háborgó szíve dobogása is csak jelezte az ébredő szerelem első lüktetését s a bolond virág mégis szüntelenül rámondja: „semmit.“

Öreg éj volt már, mikor hazajött. Álmai fölött ott virrasztott Oana képe. A bájos ködalak ott zsongott agyában, lelke lelkében. Valami értelmetlen nyugtalanúság fészkelte be magát szívébe, magásra csapó hullámokat vert a sejtett érzelem, melyeket csak azzal tudott megjuhászni, ha oda-indult a szőlő felé, melyben kincse — Oanája rejtve volt.

Minél többször látta, annál jobban szerette a kackiás leányt. Annak őszinte, keresetlen szava mindjobban meggyőzte igaz szerelemről. Csak az a megátalkodott Margitvirág egyre hajtogatta, akárhányszor marcangolta, hogy semmit. Ki akarta verni fejéből a semmitmondó szót, de az csak ott zúgott agyában, mint a szakadó fergeteg. Sokszor tépelődött ostoba döréségén, hogy egy egyszerű oláh leánnytól annyira behálózta magát, mint a leselkedő póktól a gyanútlan légy, de nem tehetett róla, meg volt bűvölve, igézet nehezedett gyöngé szívére.

Alkonyat táján rendesen kiült a tarkalevelű

„Magyar Szó“ igaz örömmel regisztrálják és kiadják ellenünk a hercegprimás távollétét, kétszeresen fáj e távollét. A hercegprimás ő emenciájára nézve ugyanis mi sem lehet annyira bántó, mint a Pesti Hírlap s a Magyar Szó magasztaló cikkei. Azon lapok, melyek nap-nap után versenyeznek a katolikus mozgalmak gyalázásában, nevezetesen a Bukott lapja az egész katolicizmus piszkításában találja élete legfőbb célját: ugyanazon hasábokon aztán égis magasztalni egy főpásztort a legnagyobb sértés számba mehet.

„**En nem keresek semmit és nem félek senkitől.**“ Ezen szavakkal köszöntött be a katolikus nagygyűlésen dr. Margalits Ede, egyetemi nyilvános rendes tanár, midőn a katolikus sajtóról szóló előadását megkezdte. Arany szavak, melyeket kőbe vésni, érbe önteni kellene. Egy világi ember, ki a tudomány hierarchiájában oly magas fokon áll, mint dr. Margalits Ede, ily bátor kijelentést tesz nyilvánosan az ország színe előtt. Ezáltal követendő példát nyújtott nemcsak a világiaknak, hanem itt-ott a papságnak is. Dr. Margalits Ede szerény fellépése, példás tapintata a sajtó-szakosztály ügyeinek vezetésében, nem palástolja a tudományt, mely a világos főben székelt, hanem még inkább kidomborítja egyéniségét. Ilyen emberekre volna szükségünk csak legalább néhány tucatszámra, és akkor öntudatra ébrednének Magyarország 9 millió katolikusai. Fáradhatatlan volt a kath. kongresszus előkészítő bizottságában, odaállították a „Pázmány egyesület“ elnöki székebe, és ő az egyetemi tanár odaállott, mert nem keres semmit. És éppen azért, mert nem keres semmit, megtalált mindent, s megtalálja ráadásul Magyarország katolikusainak őszinte, rokonszenves tiszteletét. Míg azok, a kik keresnek, mikor megtalálják azt, a mit kerestek, akkor látják valójában, hogy nem találtak semmit. Nem fél senkitől, fellép bátran, nem úgy mint azok, kik nem mernek fellépni, mert mindenkitől és mindentől félnek. Van hála az égnek még ilyen emberünk is elég, de Margalits dr. azonfelül *tevékeny munkálkodásával* is közreműködik a katolikus önérték ápolásában, a mi egy állami kezelés alatt levő, ha mindjárt katolikus egyetemnél működő tanárnak kétszeresen irható előnyére. Kivesszük ezt az alakot a 4000 tagból álló kongresszus tömegében és odaállítjuk őt köztisztelet céljából azon piedesztálra, melyet tudományával, tevékenységével és bátor fellépésével akaratlanul is emelt önmagának a katolikusok előtt.

juharok lombjai alá s merengve, melázva nézte a lombosövényen átsurrant holdsugártól rajzolt alakokat, hogy tűnnek, változnak a finomszemű fővényen. Mindenütt ott látta Oana arcát. Lelke hangulatához jól illett a szökőkút csevegő esobogása. Ez elringatta gondolatát a fényes tündérmesék honába. . . . Ebben mozgott, ebben élt. Szíve dobbanása, lelke minden heve, Oanáé volt.

S míg Miklós édes bús vergődésében Oanára gondolt, addig az a naspolyafa alatt költői pásztorórákat élvezett a fiatal Juon juhász oldalán. Halkan suttogtak a rezgő lomb alatt, hogy titkukat el ne lesse az átsurrantó szellő sem.

Egy szép napon csak beállt Juon urához, Réthy Miklóshoz. Illedelmesen megáll a szoba közepén s tisztességtudó hangon előadja kérelmét.

— Hódolattal esedezem alázatos kérelmem van.

— Talán bárányt, vagy juhot akarsz, születésed napjára?

— Nem épen születésem napjára, mint inkább esküvőmre. Meggondoltam a dolgot. Még a pirított szalonnás kenyér sem izlik úgy, ha magam eszem. Szembe vettem a gurahonci lányokat s úgy találok, hogy az egyik jó lesz fehérszínű szegényes házámba.

Eucharisztikus kongresszus. Mi ez?

Bizonyára idegen szó, idegen eszme Magyarországon. A budapesti nagygyűléssel kapcsolatosan ezt a nagygyűlést is megtartották, sőt mondjuk a nagygyűlésnek éppen ebben domborodott ki a magja. Örvendünk rajta, mert legalább nem vádolhatnak annyit a politizálással. De hát mi az az eucharisztikus nagygyűlés? — Az oltári szentség folytonos imádsására alakult egyesületi tagoknak országos összejövetele. Az egyesület egy másik testvértársulattal párosult az oltáregylettel, melynek célja a szegény templomokat az isteni tiszteletre szükséges tárgyakkal ellátni. Ezen egyesület az erkölcsös élet mellett a főszólyt az oltáriszentség különös tiszteletére fekteti; a miért is az Oltáriszentséggel az imádás napján olykor fényes körmenetet tart. Ilyen volt a budapesti is. Azaz dehogyan olyan. A budapesti olyan volt, hogy minden várakozásomat felülmuta. Fényre nézve láttam ugyan egyháziilag fényesebbet a trienti antiszabadkőműves kongresszuson 1896-ban, de az a tömeges résztvevő, mint a budapestin volt, meghaladta a legvérmesebb reményeket. S hogy éppen Budapesten volt így megtartható, melyet annyira elzsidósodottnak mondanak, csak fokozza a siker értékét. A szép főváros katolikus társadalmának és ébredező kath. öntudatának köszönhető első sorban. A belvárosi templomtól le a Kossuth Lajos-utcáig, onnan az egyetem-utcán át a papnövelde és Lipót utcán keresztül hőmpölygött az égő gyertyákkal felszerelt hívők serege, olyan tömegben, hogy azokat mind valamennyit egyszerre betöltötték. Hányan voltak, azt bajos volna eldönteni. Annyian; a hányan ezen utcákra egyszerre elférnek. Mert akár előre, akár hátra tekintettel, egyéb nem volt látható, mint egy lángtenger. Sőt még a kordonon kívül is mozogtak a bolygó tüzek, melyek hordozóinak nem sikerült bejutni a főmenethez. Végül jött az oltári szentség, melyet Majláth gróf erdélyi püspök vitt mennevezet alatt. A zenekar előbb kevésbé ismert vallásos áriákat adott elő, de midőn az egyetem utcában rázendítette a „Szent vagy Uram, szent vagy“ felséges dallamát, belevegyült a legalább 30 ezernyi nép áhitatos dala, olyan mérvben, minőt Budapest nem látott mióta áll. Könyök peregetek le az ajtatoskodók arcáról a myriadok ezen harmóniája alatt, és mikor a püspök az ő csengő hangján a körmenet végén intonálta a „Te Deum laudamus“ kezdetű hála imát, mi azért adtuk hálát a Mindenhatónak, hogy e fenséges körmenetet Budapesten rendezni engedte.

— Jó van Juon, csak boldog légy vele. Magam is megnézem ünnepi népedet. De hát a mának Juon kicsoda az?

— Kérem alázattal a Mitru vincellér Oanája! Tegnap fogadtunk egymásnak sirig tartó hűséget ott a terebélyes naspolya hűvös árnyában.

— Oana? A Mitru Oanája? Nem lehet Juon!

— De igen uram — valósággal ő! S megereadt a szava, mint a tavasszal megáradt Körös árja . . .

Miklós mereven bámult a végtelen semmibe, nem hallgatta Juon kesergő szavát. Izzó agyában végig cikázott száz meg száz gondolat, birokra kelt az ész háborgó szívével, nem tudta mit tegyen a még mindig ott álló Juon juhásszal.

— Derék leányt választottál Juon! Dudáról, tilinkóról majd én gondoskodom. Elmehetsz.

Juon elment. Miklós egyedül maradt, csak a kavargó gondolatok raja zsongta őt körül.

Hitt neki, szentül bizott ártatlanságában s az a gonosz leány bolondította el tettetett egyszerűségével, midőn a szíve másért, a Juon gyerekként dobogott. Juon és ő — mégis csak különbség s Juont választja . . . szegényében csak hogy föl nem zokogott . . .

Eszébe jött Miklósnak a jós Margitvirág. Váltig erősítette, hogy Oana nem szereti őt s ő

Esztergomi hangok.

A nap az égen, még soh' se kelt fel anélkül, hogy a napfény mellett árnyék ne lett volna. Az árnyék úgy keletkezik, hogy a fénynek útjába áll egy tárgy, mely a fényt leköti és fény helyett árnyat vet. Így van ez az erkölcsvilágban is, azzal a különbséggel, hogy míg a napfény fosztott árnyék a vándor számára enyhe üdülő helyet ad, addig az erkölcsi árny rendesen fájdalmas érzést szül a szívben.

Az esztergomi fényes ünnepélyek eszméje napfényt ragyogott bele a szívekbe. A mostani nemzedék pillantott fel az égre, hogy ő a tanuja az isteni kegyelem, irgalom megnyilatkozásának és érzi szívében a multat és jövőt. De az árnyéokra dermesztő hideg lett! mert . . . volt! . . . volt! sok szép külsőség! Nem a malitia, nem a kákán is csomó keresés, hanem az a benső szívnyílalás érzete készletet azt mondani: hogy: nem ezt vártuk! Vártuk a katolicizmus 900 éves üde fájának lombosárában való enyhítő pihenését és kaptunk színházi díszleteket; aranyos papírt, zenét, zajt, áldomást és ezen tömkelegben zárt templomban tartott szent misét.

Hol volt a katolicizmus apotheosisa? Minden az akart ugyan lenni, de nem lett, mert csak „kereszténységet“ láttunk és hallottunk, de „katolicizmust“ egy szóval sem hallottunk, a tulontúl hirdett „hazafiság“ kigyújtott lángja elégette a „katolicizmust.“ Ez azon érzet, mely nyilalja a szívet fájdalmasan. „Isten áldása egyházunkon és hazánkon!“ Ezt olvasta a diadalpárk alatt elvonult katolikus, protestáns és zsidó! és saját egyházára is gondolhatott, de nem a katolikusra.

Hát szent István „csak“ keresztény hitet alapított? Kitérülték tán Sylvester pápa bullájából a „catholica religio“ kifejezést? Hisz az ünnepek előtt csak az hangzott szelében mindig, hogy (à la titkos utasítás?) ez „felekezeti“, tisztán katolikus ünneplés, melyben sem a kormány, sem a magyar nemzet mint ilyen, részt nem vehet, miért lett ez egyszerre „csak keresztény“, és mért nem hangzott el, de egyszersem a kompetens ajkáról az a szép szó „katolikus“? — Úgy éreztük, mintha köszöntők mögött ott vigyorogna a tapsoló felekezetenküliség Mephistója! Csak magyarok, csak hazafiak legyünk? a katolicizmus mellékes Religion Nebensache! Szép! de hogy nem jó elv ez! arra bőven felelnek a modern idők!

Hát csak hazafiak legyünk? Tanította-e

mégis csak jobban hitt a csábító mosolyának, a csalfa tekintetnek, mint annak az egyszerű, őszinte Margitvirágnak.

Igazat, keserves igazat mond sokszor az a megtépázott, ronggyá tépett Margitvirág . . .

Sziporkák.

A rövidlátás netovábbja. Képzeld csak, Varju tanár minap csaknem belém botlott és mégsem köszöntött. — Azon ne csodálkozzék, nagyságos asszonyom, az olyan rövidlátó, hogy mikor született is, alig pillantotta meg a napvilágot.

A szórakozott tanár. Egy természetűs oly szórakozott volt, hogy midőn egy békát fogott s zsebórája szemelött tartásával olvasta a béka szívverését, mikor befejezte az olvasást zsebóráját a patakba dobta, a békát meg gondosan a mellényzsebébe csúsztatta.

Mióta. A. Hogy van kedves barátom? Hogy érzi magát kedves neje? — B. Bocsnát, uram, én még nőtlen vagyok. — A. Pardon, igaz, egészen elfelejtettem. Igaz, ön még nőtlen. Szabad kérdeznem mióta nőtlen ön?

valaha a katolicizmus azt, hogy ne legyünk hazafiak? Adhat a nap fényt csak, s nem meleget is? Soha! ugy a katolicizmus sem nevel fél embert, hanem egészet és ép a jó katolikus az égi hazza mellett sohase feledte a földi hazát. Katolikus őseink két szív kamarájában ott volt a hitbuzgóság mellett a hazafiság is, e kettőt egy vér táplálta — a katolikus hit vére. — Avagy már odajutottunk, hogy nem szabad kimondanunk azt sem, hogy „katolikus egyház fiai vagyunk?” Mit szolt az az ezernyi hívő nép, a ki kereszt és zászló alatt imával és énekkel vonult be a magyar Sionba és csak „kereszténységet” és csak „hazafiságot” talált? Ezen fájó érzést, a zsidó toaszt „kereszténységet” fényes szavakkal ünneplő frázisa nem tudják enyhíteni.

A magyar katolicizmusnak eszébe nem volt, hogy akkor, midőn 900 éves fennállását ünnepli, árnyat vessen a „keresztényekre” és kétségbe vonja a „hazafiságukat”; de az minden időben bántani fogja, hogy a magyar katolicizmust belefajították a „kereszténységbe” és kimondatott a katolicizmusra nem szoruló „hazafiság.” Kie a felelőség? Ki fog ezért valaha számot adni: „si liber scriptus proferetur?” ha majd feltűnik a „qui me confessus fuerit coram hominibus” vagy a „qui me negaverit coram hominibus? Videant consules! mi katolikusok nem voltunk otthon, mi csak vendégek voltunk, a „kereszténység” és a nagy „hazafiság” ünnepe.

Egy jelenvolt katolikus.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Bende Imre nyitrai püspök ur ő mlga, gr. Batthyány Vilmos dr. kanonok kíséretében aug. 22-én Budapestről, Venczell Ferenc pápai praelatus, nyitrai nagyprépost és Czeizel Gábor apátkanonok Marienbadból, Nemesek Ferenc Halsbóly Nyitrára érkeztek.

Egyházmegyei hírek. Skoluda Lajos, kisszemináriumi lelkiigazgató s felsőbb leányisk. hittanár mindkét állásáról lemondott. Skoluda ur több mint fél éve részint Bozenben, részint Allandban kereste megrendült egészségének helyreállítását, de egyelőre hasztalan, ez okból adta be lemondását. — A nyitrai főgimnáziumban Turhányi Tihomér távozása folytán megüresedett helyre Bende Imre püspök ur Sarmaságh Géza, szatmáregyházmegyei aldozárt nevezte ki. — Rezan Antal kochanóci segédlelkész, kineveztetett ugyanoda ideiglenes adminisztrátornak. — Tománóczy Lajos, ribényi segédlelkész pedig ideigl. adminisztrátornak küldetett Alsó-Körös-kénybe.

Himen. Osztróluikai Osztróluiczky Géza, Trencsénvármegye főispánja, e hó 12-én vezette oltárhoz néhai nemes-varbóki Plachy Tamás orsz. képviselő és neje Ruttkay Mária unokáját, nemes-varbóki Plachy Gyula nógrádmegyei nagybirtokos és néhai neje Szilárdy Elfrida leányát, Plachy Sarolta urhölgyet.

Halálozás. Bedeghi gróf Nyáry Rudolf, vaskoronarend lovagja, volt esztergomi kanonok, Nyitra vármegye törvényhatósági bizottsági tagja, életének 72-ik évében augusztus hó 22-én elhunyt Nagy-Tapolcsányban. A boldogultnak hült teteme f. hó 24-én pénteken délután 5 órakor tetetett örök nyugalomra. — Ifj. Hradil Ferenc végzett joghallgató, a nyitrai vasuti állomás-főnök fia, életének 24-ik évében, f. hó 18-án, — Spanyol Antal borbély f. hó 19-én, — Herald Antal alsó-körös-kényi plebános f. hó 19-én reggeli 7 órakor élete 53-ik, aldozárságának 30-ik évében, — Brodlik Jakab nyug. gazdatiszt Molnos, élete 77-ik évében, — Bossányi Antal gyógyszerész f. hó 19-én, életének 56. évében Vágbesztercén elhunyt. — Nyugodjanak békében!

Adományok. A gerencséri orgonára újabb adakoztak: méltóságos Bende Imre püspök ur 100 korona, Kracsuny István 10 korona, Mar-

kovics János 10 korona, Tszelszky József 2 korona, Német István 2 korona, Kondor István 5 korona, dr. Mihalovics Ede 5 korona, Kutvaszer István 5 korona, Belák József 2 korona, Olvaszhatlan 2 korona, Karsay Imre 1 korona, dr. Franciszy Lajos 2 korona, Czeizel Antal 2 korona, Pichler Zdenkó 5 korona; — kiknek saját és hivi nevében mély köszönetet mond Kardoss Károly plebános.

Szent mise 10 órakor. A nyitrai Oltáregylet, mint az előző években, úgy a most megnyitott iskolai év folyamán is, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10 órakor az irgalmas testvérek templomában olvasott szent misét szolgáltat. Az első 10 órai szent mise a jövő hónap első vasárnapján, szeptember 2-án lesz.

Beiratások. A helybeli Szántó-fele nyilvános polgári fiu és leányiskolánál a beiratások augusztus hó 30. és 31-én és szeptember hó 1. és 2-án eszközöltetnek. A rendes tanítás szeptember hó 3-án kezdődik. — Az iparos és kereskedő-tanonciskolai beiratások az 1900—1901. iskolai évre szeptember hó 1-től 8-ig eszközöltetnek. Figyelmeztetjük az érdekelt iparos és kereskedő urakat, hogy — az isk. szervezet 34. § értelmében — azon tanoncok, kik a beiratásra kitűzött határidő alatt be nem iratkoznak, iskolamulasztóknak tekintetni fognak.

Megyei közgyűlés. Nyitra vármegye törvényhatósági bizottságának szeptember hó 13-ik napján rendkívüli közgyűlésre hívta meg Thuróczy Vilmos, főispán. A tárgysorozatban előfordul a többi közt: Kereskedelmi miniszteri leirat a nagy-tapolcsány—bossány—trencsényi h. é. vasut segélyezése tárgyában. — Jelentés a vasuti kölcsön tárgyában. — Felelő beszéd Nyitra város képviselő-testületének az igazságügyi palota kérdésében hozott határozata ellen, és ezzel kapcsolatban Nyitra város képviselő-testületének a Nyitrán emelendő törvénykezési palota elhelyezése tárgyában benyújtott kérele. — Szokolca város felelő beszéde a 2%-os vármegyei pótdó kivetését elrendelő alispáni határozat ellen. — Országos központi hitelszövetkezet kérelme az iránt, hogy a vármegyei alapok, valamint a megyei árvapénztár rendelkezésére álló készpénzeknek jelentékeny része folyó számlára betétképpen nála helyeztessek el.

Jegyzői vizsga. Nyitra vármegye jegyzővizsgáló bizottsága előtt f. hó 23-án és 24-én tartott meg a vizsgát; és pedig első nap az írásbeli, másik nap a szóbeli, ez utóbbira valamennyien bocsáttattak. A vizsgáló bizottság a következőkből állott: Elnök: Markhot Gyula, vizsgálók: Craus Vince, Csillaghy György, Géczy József, dr. Gyürky Géza, Névény Sándor, Szvoboda Károly galgóci jegyző, dr. Thuróczy Károly, Libertyni Gusztáv. Jegyző: Kollányi Gyula vármegyei aljegyző. Jelentkeztek pedig: Balázs János, Gyermek Gyula, Kraszna Imre, Kuntzl Gábor, Tompa Jenő ifj., Vinkler Vilmos, Fehr Gyula. Ezek közül Kraszna, Vinkler és Tompa egyhangulag, Balás, Gyermek és Kuntzl szótöbbséggel, egy jelentkező pedig elutasítottat.

A nyitrai megyei községi és körjegyzők egylete augusztus hó 30-án délelőtt 11 órakor Galgócon a községi tanácsteremben évi rendes közgyűlését tartja.

Harcászati céllövészet. A nyitrai 14-ik honvéd-gyalogezred folyó évi szeptember hó 10-én reggeli 6 órától kezdődőleg harcserző céllövési fogynakortat tart Darázs község és a 220 m. ponttal jelzett magaslat közt. Fő-lőirány Kajszák község, Pleska + 452. Figyelmeztetik a közönséget, hogy az említett napokon a lőirányban levő erdőben való tartózkodás, vagy járkálástól, miután életveszéllyel jár, óvakodjék. A céllövés idejében a lövés irányában a magaslaton vörös zászló fog kitzetni és megfelelő számu örök lesznek kiállítva.

A patyikusok lepipálva. Eddig a gyógyszerészeket tartottuk a legokosabb embereknek. Mért? Mert, azt mondják, hogy némely recept oly irgalmatlanul van írva, hogy azt az ördög sem tudja elolvasni, és a gyógyszerész mégis elolvassa. — Most a postásoknak adjuk a patyikusok felett a babért. Tegnap egy levélbortéket adtak át nekünk betekintés végett, mely Budapestről jött ezen hiányos címmel: T. Gasparovits István urnak *Szent Andrásdomb*. — Egyéb semmi. A Szent Andrásdomb tudvalevőleg csak oly igénytelen része a városnak, mint a káptalan-utca, rév-utca, vagy a várjaja és a címzett mégis megkapta Nyitrán. Ninesen semmitéle helységnévtárban regisztrálva és Gasparovits iskolaszolgája sem oly nevezetes ember az országban, mint Wlassics kultuszminiszter, hogy mindenki ismerné Budapesten. És mégis rendeltetési helyére jutott Nyitrán. Hogyan tehát? — Hiszen ha azt meg lehetne magyarázni, akkor nem tettük volna a gyógyszerészek elébe a postásokat.

Szlávy József végrendelete. Az okirat, melyet még 1897-ben október 22-én Budapesten állítottak ki, a melyet illendő előttemezések kíséretében az akkor még 80 esztendősl Szlávy aláírt, nevezetes rendelkezéseket tartalmaz, mert körülbelül 3 millió koronát tesz ki a hagyaték, melyeken birtokban, értékpapirokban és be rendezésekben az elhunyt koronőr örökösei osztóznak. A végrendelet első pontja a Bihar megyében levő okányi birtokról szól, melyet mindenestől unokaöccsének, Szlávy Tibornak testái a megboldogult. Míg azonban ennek anyja, Takács Jolán él, a haszonélvezeti jog őt illeti „felteszem azonban — mondja a végrendelet — róla, hogy nem tesz oly bolondot, még egyszer férjhez menjen”. Bars és nyitrai megyei birtokait Nyáry Kálmán grófnak hagyja. Komornyikjának, Fischer Jánosnak 20,000 koronát, öccsének, Szlávy Béla honvédezeresnek 120,000 koronát hagy és jelentékeny összegben emlékezik meg rokonairól is. Pozsony városának építési celokra 20,000 koronát, az Akadémiának 10,000-et, három közepiskolának 2—2 ezer koronát hagyományoz. Egy Vesterley-fele „Nerő fjord”-kepet a Nemzeti képtárnak testál. Érdekes, hogy a bőkezű főúr szülővárosáról, Győréről, még csak említést sem tesz végrendeletében, melynek végrehajtásával Pongrácz Kálmán kir. közjegyzőt bízta meg.

A városi pénztár újabb figyelmezteti az ebtulajdonosokat, hogy ebeik után 1900. evre kivetett ebadót szeptember hó elsejéig róják le, mert ezen idő leteltével az új bárca nélküli ebeket a gypmester elfogja, az ebtulajdonosok ellen pedig bírságot eljárást fognak alkalmazni.

Megzavart nemzeti ünnep. Farkasdon, jöllehet előtte való napon kibolva lett, miszerint aug. 20-án nemzeti ünnep lesz, ignorálva törvényt és ünnepet, a legprimitívebb mezői és gazdasági munkák folytak. Farkasd közel 6000 lelekből áll, melynek háromnegyed része református, a róm. katolikusok alig egy negyedét képezik. A községi előjáróság egy esküdt ember kivételével mind református, pedig van 10 előjárósági tag. Azt mondja a köznép: „az előjáróságnak fejet köll hajtani” — azt teszi tehát, amit az előjáróság. S mit tesz az előjáróság? Az egyik szt. István király nemzeti ünnepe, négy ökrös szekeren trágyát hordatott udvarából. A köznép szt. István napján követte előjárója jó példáját, hordták a szenát, szalmát, trágyát, masináltak vigan az udvarokban, hiába túzték ki a a község házára a trikolort. Azt mondja a törvény, hogy egyik felekezet a másiknak szertartásait tiszteletben tartani tartozik, ez is nagyon szépen bevált Farkasdon. Nagyboldogasszony napján, a midőn a reformátusoknak különben ninesen „innepük”, a r. k. templom közvetlen közelében egy másik jó módu gazda, a községnek hosszú éveken át volt előjárója, az isteni tisztelet alatt, ugy délelőtt, valamint délután is, masinátatott. A cséplőgépg bűgása behallatszott a templomba, s bizony az ajtatoskodók megbotránykoztak az ilyen eljárason. Hja, Farkasdon ez mind elcsúszik, mert a reformátusoké nemcsak a dicsőség, de a hatalom is. — Nem szivesen hoztam ezt nyilvánosságra, de a helyzet immár tarthatatlan, s a hatóság figyelmét talán sikerülend ebben az irányban is felhivnom. X.

Margherita povera donna. Az olasz király meggyilkoltatása után nagy feltűnést kel-

tett egy távirat, melyet Margit, Umberto özvegye Prisco bibornokhoz intézett, s melyben a koronás nő magát „szegény asszonynak“ (povera donna) írta alá. Az aláírás annyira meghatotta a budapesti lapokat, hogy többen a „povera donna“ címmel vezércikkeket írtak. Most Serao Matild olasz író nő kijelenti, hogy a povera donna csak tévedésből került a táviratba. Az udvari marsall ugyanis, ki a táviratot fogalmazta s lediktálta, a „Margherita“ aláírás után felsóhajtott s szánkozva tevé hozzá: povera donna! A tisztviselő, ki diktandó után írt, azt hívén, hogy e megjegyzés is a szöveghez tartozik, azt is leírta, s e tévedésével okot adott sok szentimentális vezércikk megírására.

Jubileumi ünnepély Pruszkán.

Szerényen bar, de nagyon épületesen ülték meg a pruszkai hívek a kereszténységnek és a magyar királyságnak 900 éves emlékét. Ezen jubileum emlékére azon időben, mikor a pseudo hazafiak a keresztnek a magyar szt. koronáról való eltűntetésével hősködnek, Chocholus Bálint, pruszkai h. esperes-plébános szép keresztet készített. Ennek ünnepélyes megáldását használta fel a pruszkai esperes-plébános úr említett jubileumi ünnepélynek plébániája területén való megülésére. A jubileumi keresztnek megáldását püspöki engedéllyel Daránszky Marcell pruszkai sz. ferenc-rendi házfőnök végezte Szt. István napján a delutáni órákban. A kereszt a megyei út mentén Duló-Ujfalu közelében van felállítva. A pruszkai hívek nagy számban jöttek össze az ünnepély színhelyére és pedig Pruszkáról a segédlelkész és Horócz meg Duló-Ujfaluról Netsch Ferenc tanító vezetése mellett, a pruszkai tüzoltók is csatlakoztak zászlóval a körmenethez. Daránszky házfőnök a keresztnek megáldása után szép alkalmi beszédben esetelte a jubileum historikumát s a híveket a vallás meg hazafiság kötelmeinek teljesítésére és a keresztnek tiszteletben tartására buzdította. Ez után a helybeli esperes-plébános elmondotta a Jézus szt. szíveről szóló litániát, mely után a hívek szép egyházi dalokkal dicsőítették a keresztet és a keresztfán miérettünk kiszüvedett Megváltókat. A hívek meghatottan tértek vissza a plébániái templomba, hol ezen szerény ugyan, de megható ünnepély „Te Deum laudamus“ és szt. áldással véget ért.

Az erkölcselenség boszorkánykonyhája, az ugynevezett Ósbudavára a pesti városligetben, mely négy éven át annyi frivolitással metelyezte meg az erkölcsöket, mint Budapestnek összes hasonemű vállalatai nem, újra került. Látszik, hogy a pikanteriákban utazó zsidó vállalkozók csak ideig-óráig tudták fentartani a mulatóhelyet, mert a minek szolid alapja nincsen, annak össze kell roskadnia, ha mindjárt még oly tömeges látogatásnak örvendene is, mint egyideig az Ósbudavára. Amilyenek voltak a mulató mutatóványai, ép olyan erkölcselenségek voltak pénzkezelése: beleütött a villám, azaz a lapos menykö. Egy cseppet sem sajnálkozunk fölötté.

Trencsénmegyei hírek. A bolessói iskolaügy, mely oly sokáig megoldatlan állapotban maradt, végleges rendezése végre valahára sikerült. Az iskola ugyanis egy második tanteremmel ki van bővítve és a II-ik tanító javadalmazása is biztosítva van, végre a II-ik tanítói állomás be is van már töltve.

Aludjunk-e nyitott ablaknál? Az orvosok általánosságban nem tartják ajánlatosnak, hogy az ablakot éjjel nyitva tartsuk. Igen sok embernek hajlama van a reumára, a kik nem viselik el a hidegfürdőt és a kik bizonyára náthát vagy szaggatást kapnak, ha nyitott ablaknál alusznak. Tény viszont az is, hogy a nyitott ablak nagy mértékben hozzájárul testünk edzéséhez. Nem ajánlatos azonban, hogy az első kísérletet nedves vagy hideg éjjel tegyék meg. Higiénikus szempontból teljesen elegendő, ha az ablakot csak felig nyitjuk ki. Óvakodni kell különösen attól,

hogy az alvót léghuzam ne érje, mert a léghuzam idegfájdalmat, sőt gyakran hosszadalmas merevséget okoz.

Közgazdaság.

A baromfi trágya nevezetesen a tyúk, pulyka, lud, galamb stb. trágyája igen sok növényt termékenyítő sokat tartalmazván, nagy hajtóerővel bír. Épen ezért tanácsos azt gyűjteni, még akkor is, ha saját gazdaságunkban fel nem használhatjuk, mert szívesen vásárolják azt kertészeink. A gyűjtést leghelyesebb úgy eszközölni, hogy egy hordóba vagy faládába egy-egy cm. földregetet, erre egy kevés foszfordús műtrágyát s erre egy centiméternyi baromfitrágyát teszünk; majd ismét földet, műtrágyát s baromfitrágyát hasonló vastagságú rétegekben mindaddig, míg a hordó, vagy edény meg nem telik. Az állatok egészségének megvédése, illetve az ől tisztántartása céljából is tanácsos a baromfiürülék gyűjtése.

A cikoria mint szesztrágyázási nyersanyag. A cikoriából eddigelé csak az ugynevezett pótkávét készítették; ujabban kísérletet tettek már az iránt is, vajjon nem lehetne-e a cikoriát szeszgyártásra is felhasználni. A kísérlet — mint értesülünk — bebizonyította, hogy tenyleg lehetséges a cikoriát szeszszé feloldozni. Egy kilogramm nyers cikoria finomra megreszelve és 2 kg. vízzel elegyítve sajtolt élesztő hozzáadása után kierjesztetett. A súlyvesztés az erjedés befejeztével 72 óra múlva 34 gramm volt. Az alkoholtartalom a kierjedt cefreben meghatározatván, 1.25 súly, illetve 1.57 terfogat százalékot tett ki. E szerint tehát 1 kg. cikoria adott 37.5 gramm, illetve 47.1 cm.³ abszolút alkoholt. Egy másik kísérletnél 250 gramm szárított cikoria 2 liter víz és 20 cm.³ koncentrált sósavban 4 órán át főzetett. A cikória a főzés folytán teljesen szétment. A sav neutralizálása után a cefre élesztővel erjedésre beállított. 72 órai erjedés után a cefreben volt 73 gramm, illetve 91.2 cm.³ alkohol s így 1 kg. száraz cikória 292 gramm, illetve 364.8 cm.³ abszolút alkoholt adott; vagyis egy métermázsa cikoriából több szesz nyerhető, mint a burgonyából, mert 1 q. 20% keményítő-tartalmú burgonyából a legjobb esetben is csak 12.2 liter abszolút alkohol állítható elő. Ha már most felvesszük, hogy 1 kat. holdon 120 q. söt műtrágyák alkalmazása esetén még 140—150 q. cikoria gyökér is megterem, úgy belátható, hogy a cikoria, mint szeszgyártási nyersanyag, mily nagy figyelmet érdemlő növény.

Gyümölcsfák javítása. A gyümölcsfák termőképességének javítása igen célszerű hamuval; s e tekintetben az eljárás háromféle és pedig 1. vagy úgy járunk el, hogy a hamut por alakjában hintjük el vékonyan a fa sajbájába, tányérjába avagy az egész gyümölcsös táblára s azután ezt beleássuk, vagy jó melyen belekapaljuk a földbe; 2. vagy úgy, hogy hígított trágyalé közé keverjük a hamut s így öntözzük reá a gyümölcsfa jól megásózott vagy fölkapált tányérjára; 3. vagy úgy, hogy a hamut árnyékszéktrágya, műtrágya vagy istállótrágya közé keverjük s azzal együtt juttatjuk a gyümölcsfa gyökereihez. Ha a hamut egymagában használjuk, akkor az elhintést októbertől március végéig kell eszközölni, ha pedig híg trágya alakjában, akkor legjobb áprilistól június végéig alkalmazni.

Nyílt tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon igen tisztelt ismerőseimnek és a nagyszámu közönségnek, kik boldogult férjem

utolsó tiszteletadásánál megjelenni szívesek voltak, s részvétőkkel nagy bánatomban osztoztak, fájdalmas szívvel köszönetet mondok; s egyuttal esedezem, hogy becses pártfogásukat, melyben boldogult férjemet éveken át részesíteni szívesek voltak, részemre is továbbra fenntartani kegyeskedjenek.

Nyitrán, 1900. évi augusztus hó 23-án

özv. Spanyol Antalné.

Telefon.

Verus. Az „Esztergomnak“ kérdéses cikkét, mint Budapestben hírelt érdemlő helyről értesültünk, Esztergomban írták. A „Nyitrai“ aláírás ne tévesszen meg senkit, van ott nyitrai meg nyitramegyei ember elég. Az emendonda, hogy a cikket előbb a „Nyitramegyei Szemlé“-nek ajánlották, s csak miután mi közlését megtagadtuk, látott napvilágot az „Esztergomban.“

Grüngall. Ad. 1. Hogy mikor írunk valamit c-vel, mikor z-vel, arra nagyon könnyű a felelet. Ha az oroszok uralkodóját értjük, akkor írjuk c-vel, pl. cár; ellenben, ha az ajtónak azon részét akarjuk kifejezni, melybe a kulcsot dugjuk, akkor zár. Ad. 2. A légyölő-fogdosó s a levegőn el nem száradó enyvet „lépnek“ hívják, kapható minden vegyeskereskedésben. Készítését mi Érsekújvárott láttuk, a b. kofa-királyné, Ancsa-néne fiainál Érsekújvárott, az andódi-utcában. De elfelejtettük. Unokainál talán megtudhatja.

ARTMANN EDE zene-intézetében

NYITRÁN,

Ápolda-utca 12. sz. a.

a jövő tanév szeptember hó 1-én veszi kezdetét, melyre a beiratások naponként történnek.

Ezen már 23 év óta fenálló zeneintézet kimerítő gyakorlatok által alapos oktatást nyújt a

zongorában,

vonószerkekben

és énekekben.

Az oktatás nemek szerint külön választott osztályokban történik.

Tanítási díj: zongoráért 7 korona, vonószerékért 5 korona és énekért 2 korona havonként.

A tanórák úgy vannak beosztva, hogy a többi helybeli tanintézetek tanítási óráival nem ütköznek össze.

A zongora-tanítás kívánatra francia nyelven is adható.

Magán-órák is adatnak az intézetben, vagy saját lakáson.

Részletes program kívánatra ingyen küldetik.

Uj zongorák,

= vonószerkek és húrok =

mindig raktáron vannak.

Tisztelettel

Artmann Ede,

intézettulajdonos.

Ziska J.

Rostély György utóda
ajánl 2-6.

gabona-minőségi-, tized- és század-hid-mérlegeket.

A budapesti árú- és érték-tőzsde szállítója.

Iroda és raktár:

Budapest, VI. Eötvös-utca 29. sz.

Alapított 1872-ben.

Javítások pontosan.

Árjegyzék bérmentve.

Elsőrangú bankok és intézetek, világraszóló találmányunk ismerete óta, kizárólag az

Aita-Duplikatort

használgák. Felülmúl minden eddig létezőt. Miután vastag folyású vegyi tintára nincsen szükség, **sokszorosítja** a közönséges tintát, másoló írót és írógépirást. A masza nem lesz fözve és **külföldi kéziratokat lehet egymásután lemasolni. Egyetlen készülék sem olyan olcsó használatban.** Nem romlik sem melegben, sem hidegben. **Etökéző referenciák és számtalan elismerő levél. Prospektusok ingyen. Próbamasza** postadoboz nagyságban 2 frt. Sztéküldés utánvétellel. Kizárólagos elárúsító:

Amerikan & International Trading Association
Budapest, Nádor-utca 16.

Amerikai újdonságok és különlegességek közvetlen behozatala.

Az „AITA-IRÓGÉP“

I. rendű gyártmány, hasonló „Hammond“-rendszerhez. 250 korona. 1-3

Csemege-szőlő

olasz és világosi termés

igen szép és friss állapotban kapható

Sarlay Ádám fűszerkereskedésében
Nyitrán.

Sztéküldés 5 klgros posta-ládákban jutányos ár mellett.

Ugyanott egy jobb házból való **fiú tanonc**nak felvétetik.

Videkiek előnyben részesülnek.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1900. augusztus 1-től.

Galántha—Zsolna és vissza.

Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Állomás	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
	10.20	2.30	3.00	ind. Galántha	érk.	2.27	12.00	6.30
		2.41	3.09	" Gány	ind.	2.15	11.50	"
	10.34	2.51	3.17	érk. Szered	"	2.03	11.39	6.14
	10.35	2.56	3.19	ind. Szered	érk.	1.58	11.36	6.12
		3.03	"	" Súr	"	"	11.29	"
		3.13	3.32	" Szilád-Zéle	"	1.43	11.20	"
8.20	11.02	3.26	3.42	érk. Lipótvár	ind.	1.30	11.07	5.53
8.37	"	3.41	4.01	ind. Lipótvár	érk.	1.04	10.42	5.43
8.46	"	3.56	4.14	" Nagy-Kosztolány	"	12.23	10.26	"
8.59	11.24	4.03	"	" Drahóc	"	"	10.18	"
9.17	"	4.20	4.45	" Pöstyén	"	12.39	10.08	5.24
9.36	11.44	4.39	5.00	" Brunóc	"	12.22	9.47	"
9.45	"	5.03	5.13	" Vág-Ujhely	"	12.11	9.32	5.02
9.55	11.57	5.14	5.22	" Bohuszlavic	"	12.00	9.09	"
10.13	"	5.25	5.31	" Melcsic	"	11.52	8.57	4.48
10.21	12.14	5.47	5.48	" Trencsén-Isztebnik	"	11.55	8.33	"
10.34	12.23	5.55	5.53	" Trencsén	"	11.50	8.26	4.35
10.43	12.30	6.08	6.05	érk. Tepla-Trencsén-Teplie	ind.	11.17	8.10	4.25
10.53	"	6.32	6.14	ind. Tepla-Trencsén-Teplie	érk.	11.08	7.30	4.19
11.05	12.44	6.41	6.23	" Dubnic	"	11.00	7.22	"
11.16	"	6.52	6.36	" Illava	"	10.50	7.12	4.08
11.23	"	7.02	6.47	" Lédec	"	10.40	7.02	"
11.39	1.01	7.09	6.55	" Bellus	"	10.31	6.56	"
11.59	1.15	7.22	7.10	" Puchó-Kocskóc	"	10.21	6.44	3.31
12.26	1.32	7.41	7.30	" Vág-Beszterce	"	10.02	6.27	3.58
12.42	"	8.07	7.56	" Nagy-Bittse-Predmér	"	9.40	5.59	3.21
1.00	1.55	8.22	8.11	" Hricsó	"	9.27	5.35	3.57
		8.39	8.28	érk. Zsolna	ind.	9.10	5.28	2.58

Tótmegyer—Privigye—Bajmóc és vissza.

Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Állomás	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
4.15	11.55	4.10	7.20	ind. Tót-Megyer	ind.	9.22	3.28	6.56
4.26	12.06	4.21	7.31	" Annamajor	"	9.12	3.18	6.45
4.37	12.17	4.32	7.42	érk. Nagy-Surány	ind.	9.02	3.08	6.34
4.43	12.27	4.37	7.50	ind. Nagy-Surány	"	8.52	2.58	6.22
4.56	12.39	4.48	8.02	" Ondrohó	"	8.41	2.47	6.11
5.08	12.51	5.00	8.14	" Komjáth	"	8.32	2.37	6.02
5.40	1.23	5.33	8.47	" Nyitra-Ivánka	"	8.02	2.07	5.32
5.57	1.40	5.50	9.01	érk. Nyitra	ind.	7.44	1.49	5.10
6.02	1.45	5.55	"	ind. Nyitra	érk.	7.39	"	4.30
6.22	2.05	6.15	"	érk. Üzbégh	ind.	7.19	"	4.10
6.23	2.07	6.16	"	ind. Üzbégh	érk.	7.18	"	4.00
6.41	2.25	6.34	"	" Vicsáp-Apáti	"	6.59	"	3.40
6.51	2.35	6.44	"	" Szomorfalú	"	6.53	"	3.33
7.13	3.02	7.07	"	" Nyitra-Ludány	"	6.30	"	3.07
7.37	3.25	7.30	"	" Nagy-Tapolcsány	"	6.12	"	2.44
7.54	3.42	7.47	"	" Bossány	"	5.49	"	2.22
8.11	3.58	8.04	"	" Nyitra-Zsámbokrét	"	5.33	"	2.06
8.20	4.07	8.13	"	" Kis-Bélic	"	5.24	"	1.57
8.24	4.11	8.17	"	érk. Nagy-Bélic	ind.	5.20	"	1.53
8.34	"	8.22	"	ind. Nagy-Bélic	érk.	5.15	1.38	"
8.45	"	8.33	"	" Simony	"	5.06	1.27	"
8.55	"	8.41	"	" Nagy-Ugróc	"	4.55	1.18	"
9.06	"	8.52	"	" Oszlány	"	4.43	12.55	"
9.15	"	9.01	"	" Nyitraszeg	"	4.40	12.44	"
9.32	"	9.17	"	" Nemes-Kosztolány	"	4.28	12.29	"
9.45	"	9.30	"	" Nyitra-Novák	"	4.14	12.06	"
9.58	"	9.43	"	" Koós	"	4.02	11.49	"
10.10	"	9.55	"	érk. Privigye-Bajmóc	ind.	3.50	11.35	"

Nyitra—Lipótvár és vissza.

Sz. v.	Sz. v.	Vegy. v.	Állomás	Sz. v.	Vegy. v.	Vegy. v.
6.30	9.50	3.44	ind. Nyitra	érk.	9.35	1.30
6.44	10.04	4.04	érk. Üzbégh	ind.	9.22	1.10
6.46	10.05	4.07	ind. Üzbégh	érk.	9.20	1.06
7.02	10.21	4.29	" Elecske	"	9.06	12.46
7.17	10.34	4.47	" Récsény	"	8.58	12.31
7.36	10.49	5.11	" Galgóc	"	8.35	12.00
7.44	10.57	5.22	érk. Lipótvár	ind.	8.25	11.40

Nagyszombat—Kutti és vissza.

V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Állomás	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.
	5.12	12.25	8.05	ind. Nagyszombat	érk.	4.42	9.47	4.30
	5.32	12.51	8.30	" Bogdány-Selpóc	"	4.24	9.26	4.09
	5.47	1.13	8.52	" Bélaház	"	4.11	9.09	3.53
	6.11	1.42	9.21	" Nádas-Szomolány	"	3.56	8.48	3.31
	6.44	2.21	10.00	érk. Nyitra-Jablonic	ind.	3.15	7.59	2.42
3.55	6.48	2.41	"	ind. Nyitra-Jablonic	érk.	"	7.49	2.28
4.27	7.14	3.23	"	" Szenic	"	"	7.25	2.04
4.42	7.27	3.38	"	" Királymajor	"	"	6.58	1.34
4.57	7.41	3.56	"	" Bur-Szt.-Miklós	"	"	6.39	1.17
5.10	7.54	4.20	"	" Mária-Sasvár	"	"	6.21	1.00
5.30	8.10	4.40	"	érk. Kutti	ind.	"	5.50	12.25

A vonallal aláhuzott számok az éjjeli időt jelentik.

Üzlet kibővítés!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helyben számos éven át fenálló **épületfa-üzletünket** a nyitrai igényeknek megfelelően

f. évi szeptember hó 1-től

tüzifa és kőszén üzlettel

bővítjük ki, midőn arra kérjük a n. é. közönséget, hogy az új üzletágban is becses bizalmával megtisztelni sziveskedjék. Biztosítjuk egyuttal, hogy minden törekvésünk majd oda irányuland, hogy a nagyérdemű közönséget minden tekintetben kielégítsük.

Nyitrán, 1900. évi augusztus hó.

Kiváló tisztelettel

Bäck Márk és fiai.

3-2.

Budapest látogatóinak leginkább ajánlva!

„FRIDA“ fényirda

BUDAPEST, 2-5.

VI. Nagymező-utca 28. földszint.

Kitünő fényképek olcsó árak mellett.

Felvételek minden időjárásnál és egész vasár- és ünnepeken át.

Nagyításig még életnagyságon túl is minden régi fénykép után 10 koronától 100 koronáig.

HIRDETMÉNYEK

a „Nyitramegyei

Szemle“ részére

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, Nyitrán, Papnevelde-utca 9. sz.

Egy tanító családjában
egy, esetleg két

tanuló

teljes ellátásra,
felvétetik.

Bővebb értesítést nyujt: Sáfár, fodrász,
Megyeház-utca 5. sz.

Friedenstein-féle Kereskedelmi iroda

BUDAPEST,

VII. Damjanich-u. 33. 8-12.

megszerzi legelső külföldi cégek **képviselőt** és ajánl alkalmas **képviselőket**. Megbízható **információk** cégek és magánosok felett. Kétes és avult **követelések behajtása. Kutatások.**

Bővebbet 10 fillér beküldése ellenében portómentesen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas-kálit,

kénsavas-ammont,

KOVASAVAS-KÁLIT,

(dohánytrágyázásra)

KÉNPORT, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

RÉZGÁLICOT, 98—99%

legolesóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.